

ZADACI ZA PRIJEMNI ISPIT IZ MATEMATIKE
ZA STUDIJSKE PROGRAME: PROIZVODNO MAŠINSTVO, MEHANIZACIJA I KONSTRUKCIONO
MAŠINSTVO, ENERGETIKA I PROCESNA TEHNIKA, TEHNIČKA MEHANIKA I DIZAJN U
TEHNICI, INDUSTRIJSKO INŽENJERSTVO, INŽENJERSKI MENADŽMENT, INŽENJERSTVO
ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, UPRAVLJANJE RIZIKOM OD KATASTROFALNIH DOGAĐAJA I
POŽARA, INŽENJERSTVO ZAŠTITE NA RADU, GRAFIČKO INŽENJERSTVO I DIZAJN,
GRAĐEVINARSTVO
28.06.2018.

1. Rešiti jednačinu

$$x^2 + 3|x| - 4 = 0.$$

2. Funkcije f i g su zadate sa

$$f(x) = 2^{\frac{1}{1-x}} - 4^{\frac{1}{x}} \quad \text{i} \quad g(x) = \frac{\log_2(x+1)}{\sqrt{x+2}}.$$

(a) Odrediti oblast definisanosti (domen) funkcije f i rešiti nejednačinu $f(x) > 0$.

(b) Odrediti oblast definisanosti (domen) funkcije g i rešiti jednačinu $g(x) = 0$.

3. Data je jednačina

$$(k+1)x^2 + (k-2)x + k + 1 = 0.$$

Odrediti vrednosti parametra $k \in \mathbb{R}$ za koje su rešenja date jednačine realna.

4. (a) Pokazati da važi jednakost

$$\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} + \frac{1 + \cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{2}{\sin \alpha}, \quad \alpha \neq k\pi, k \in \mathbb{Z}.$$

(b) Rešiti jednačinu

$$\sin 2x - \sin x = 0.$$

5. Odrediti zbir prvih šest članova aritmetičkog niza čiji je drugi član 5, a razlika četvrtog i devetog člana 10.

Svaki zadatak vredi 6 bodova.

REŠENJA ZADATAKA ZA PRIJEMNI ISPIT IZ MATEMATIKE ZA STUDIJSKE PROGRAME:
PROIZVODNO MAŠINSTVO, MEHANIZACIJA I KONSTRUKCIONO MAŠINSTVO, ENERGETIKA I
PROCESNA TEHNIKA, TEHNIČKA MEHANIKA I DIZAJN U TEHNICI, INDUSTRIJSKO
INŽENJERSTVO, INŽENJERSKI MENADŽMENT, INŽENJERSTVO ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE,
UPRAVLJANJE RIZIKOM OD KATASTROFALNIH DOGAĐAJA I POŽARA, INŽENJERSTVO
ZAŠTITE NA RADU, GRAFIČKO INŽENJERSTVO I DIZAJN, GRAĐEVINARSTVO
28.06.2018.

1. Rešiti jednačinu $x^2 + 3|x| - 4 = 0$.

Za $x \geq 0$, jednačina je ekvivalentna sa $x^2 + 3x - 4 = 0$ čija su rešenja $x_1 = 1$ i $x_2 = -4$. Rešenje $x_2 = -4$ se odbacuje jer ne zadovoljava uslov $x \geq 0$. Za $x < 0$, jednačina je ekvivalentna sa $x^2 - 3x - 4 = 0$ čija su rešenja $x_1 = -1$ i $x_2 = 4$. Rešenje $x_2 = 4$ se odbacuje jer ne zadovoljava uslov $x < 0$. Dakle, rešenja polazne jednačine su $x = 1$ i $x = -1$.

2. Funkcije f i g su zadate sa $f(x) = 2^{\frac{1}{1-x}} - 4^{\frac{1}{x}}$ i $g(x) = \frac{\log_2(x+1)}{\sqrt{x+2}}$.

(a) Odrediti oblast definisanosti (domen) funkcije f i rešiti nejednačinu $f(x) > 0$.

Funkcija f definisana je za $x - 1 \neq 0$ i $x \neq 0$ tj. za $x \in (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$.

Za $x \in (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$, nejednačina $f(x) > 0$ je ekvivalentna sa $2^{\frac{1}{1-x}} > 4^{\frac{1}{x}}$ tj. sa $2^{\frac{1}{1-x}} > 2^{\frac{2}{x}}$ odnosno sa $\frac{1}{1-x} > \frac{2}{x}$. Ova nejednakost je ekvivalentna sa $\frac{1}{1-x} - \frac{2}{x} > 0$ tj. sa $\frac{3x-2}{x(1-x)} > 0$, čije rešenje je $x \in (-\infty, 0) \cup \left(\frac{2}{3}, 1\right)$.

(b) Odrediti oblast definisanosti (domen) funkcije g i rešiti jednačinu $g(x) = 0$.

Funkcija g definisana je za $x+1 > 0$, $x+2 \geq 0$ i $x+2 \neq 0$ tj. za $x \in (-1, +\infty)$, $x \in [-2, +\infty)$ i $x \neq -2$ te je domen funkcije g skup $(-1, +\infty)$.

Za $x \in (-1, +\infty)$, jednačina $g(x) = 0$ je ekvivalentna sa $\log_2(x+1) = 0$, čije je rešenje $x = 0$.

3. Data je jednačina $(k+1)x^2 + (k-2)x + k+1 = 0$. Odrediti vrednosti parametra $k \in \mathbb{R}$ za koje su rešenja date jednačine realna.

Za $k \neq -1$, data jednačina je kvadratna i njena rešenja su realna za one vrednosti parametra k za koje je diskriminanta $D \geq 0$. Kako je $D = (k-2)^2 - 4(k+1)(k+1)$ rešavanjem kvadratne nejednačine $-3k^2 - 12k \geq 0$, dobijamo da $k \in [-4, -1) \cup (-1, 0]$. Za $k = -1$ jednačina je linearna i ima jedno realno rešenje. Dakle, za $k \in [-4, 0]$ data jednačina ima realna rešenja.

4. (a) Pokazati da važi jednakost $\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} + \frac{1 + \cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{2}{\sin \alpha}$, $\alpha \neq k\pi, k \in \mathbb{Z}$.

$$\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} + \frac{1 + \cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{\sin^2 \alpha + (1 + \cos \alpha)^2}{(1 + \cos \alpha) \sin \alpha} = \frac{1 - \cos^2 \alpha + 1 + 2 \cos \alpha + \cos^2 \alpha}{(1 + \cos \alpha) \sin \alpha} = \frac{2(1 + \cos \alpha)}{(1 + \cos \alpha) \sin \alpha} = \frac{2}{\sin \alpha}.$$

(b) Rešiti jednačinu $\sin 2x - \sin x = 0$.

Polazna jednačina je ekvivalentna sa $2 \sin x \cdot \cos x - \sin x = 0$, odnosno sa $(2 \cos x - 1) \sin x = 0$. Ova jednakost je zadovoljena za $\cos x = \frac{1}{2}$ ili $\sin x = 0$. Skup rešenja jednačine je $\left\{-\frac{\pi}{3} + 2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\right\} \cup \left\{\frac{\pi}{3} + 2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\right\} \cup \{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$.

5. Odrediti zbir prvih šest članova aritmetičkog niza čiji je drugi član 5, a razlika četvrtog i devetog člana 10.

Drugi, četvrti i deveti član aritmetičkog niza čiji je prvi član a_1 i razlika d , iznose redom $a_2 = a_1 + d$, $a_4 = a_1 + 3d$ i $a_9 = a_1 + 8d$. Iz $a_4 - a_9 = 10$ sledi da je $-5d = 10$, te je $d = -2$. Dalje, iz $a_2 = 5$ sledi da je $a_1 = 7$. Zbir prvih šest članova aritmetičkog niza jednak je $S_6 = \frac{6}{2}(2 \cdot 7 + 5 \cdot (-2)) = 12$.